

ଆମ ପ୍ରସଲ ପରିଚାଳନା କ୍ୟାଲେଣ୍ଟର

ଆମ ସୁମାଦୁ ତଥା ପ୍ରିୟ ଫଳ ଭାବରେ ଆମ ଦେଶରେ ଜଣାଶୁଣା । ଭାରତର ମୋର ଫଳ ଉପାଦନର ୨୨ ପ୍ରତିଶତ (୧୮ ମେ.ଟନ) ସ୍ଥାନ ଆମ ଅଧିକାର କରିଛି । ଏହା ଉପରେ ଗ୍ରୀଷମଣ୍ଡଳୀୟ ଓ ଉପ-ଗ୍ରୀଷମଣ୍ଡଳୀୟ ଜଳବାୟୁରେ ଚାଷ କରାଯାଇପାରେ । ଆମ ଉପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂର୍ବଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆମ ରାଜ୍ୟ ଡିକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧତମ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାର କରିଥିବା ବେଳେ ବିହାର ରାଜ୍ୟ ଉପାଦନରେ ଅଗ୍ରଣୀ ରହିଛି ।

ପୂର୍ବ ଭାରତରେ ଆମ ଚାଷର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି କିନ୍ତୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ପରିଚାଳନା, ରୋଗପୋକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିଚାଳନାରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜ୍ଞାନକୌଣସିର ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଛି । ଆମ ଉପାଦନକୁ ସ୍ଥାଯୀ ଏବଂ ଅର୍ଥକରା ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଏକ କ୍ୟାଲେଣ୍ଟର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଚାଷା ଓ ଉଦ୍ୟାନକୁଷି କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରସଲ ପରିଚାଳନାରେ ସହାୟକ ହେବ । ତଥାପି ଚାଷାମାନେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ତ୍ର ଓ ଉଦ୍ୟାନକୁଷି କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରସଲ ପରାମର୍ଶ ନେବା ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଉପାଦନକୁ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆମ ପ୍ରସଲରେ ଉପଯୁକ୍ତ କିସମ ଅମଳ ସହ ବଜାର ଦର ଓ ଚାଷିଦା ସହ ଜାତି ।

ଅମଳ ସମୟ ରତ୍ନ	ଲକ୍ଷଣ	କିସମ
ଅତି ଶାୟ୍ର (ମାର୍କ ଶେଷ)	ଆକର୍ଷଣୀୟ, ମଧ୍ୟମ ଅମଳ, ଉତ୍ତମ ଫଳ ୩୦-୭୦ କିଗ୍ରା/ଗଛପ୍ରତି,	ଅର୍କ ନିଳାଚଳ କେଶରୀ
ଶାୟ୍ର (ଅପ୍ରେଲ ଶେଷ)	ମଧ୍ୟମ ଅମଳ ୩୦-୭୦ କିଗ୍ରା/ଗଛ	ହିମସାଗର, ପ୍ରଭା ସଙ୍କର ସାବରା
ମଧ୍ୟମ ରତ୍ନ (ମର)	ଉତ୍ତମ ଫଳ, ମଧ୍ୟମ ଅମଳ ୩୦-୭୦ କିଗ୍ରା/ଗଛ ଆକର୍ଷଣୀୟ, ମଧ୍ୟମ ଅମଳ ଉତ୍ତମ ଫଳ, ୪୦-୫୦ କିଗ୍ରା/ଗଛ	ମହିମଦ ବାହାର ନିଲେସାନ ନିଳପାନ୍ଧୀ ପୁଷ୍ପ ସ୍ଥୂର୍ଯ୍ୟ, ପୁଷ୍ପ ଅରୁଣିମା, ଅରୁଣିକା
ଶେଷ ରତ୍ନ	ଉତ୍ତମ ଅମଳ, ଉତ୍ତମ ଫଳ ୮୦-୧୦୦ କିଗ୍ରା/ଗଛ	ଆମ୍ବଲ, ମଲିକା

ଚାଷାମାନଙ୍କର ଜାଣିବା ପାଇଁ ନୂତନ ଆମ ବିଗିରା, ବିତୁଥିବା ବିଗିରା ଓ ଫଳକ୍ଷିତ ବିଗିରାରେ ପ୍ରସଲ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ରତ୍ନ ଅନୁସାରେ ସାର ଓ କାଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ଏକ କ୍ୟାଲେଣ୍ଟର ପ୍ରଦାନ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଏହି କ୍ୟାଲେଣ୍ଟର ଅନୁସାରଣ କଲେ ଆମ ଚାଷ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସହାୟକ ହେବ ଓ ଉନ୍ନତମାନର ଅମଳ ମିଳିପାରିବ ।

କୁମ-କୁଳାଇ ମାସ

ନୂତନ ଆମଗଛ ଲଗାଇବା ପାଇଁ ଗାତ୍ର ଖୋଲି (୧:୧:୧ ମିଟର) ଚାରା ରୋପଣ କରିବା । ବିତୁଥିବା ଆମ ଗଛରେ କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ପୋକର ପରିଚାଳନା ଓ ଲାର୍ଜାକୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଅବଶ୍ୟକ ଭାଗକୁ ନଷ୍ଟକରି ଗଛରେ ଏକ ଚାମର କ୍ଲୋରୋପାଇରିପ୍ସ ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଉଚ୍ଚ ଦମନ ସହ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଗଛ ସୁମ୍ବୁ ରହିବ ।

ପାରିଲା ଆମକୁ ଆମ୍ବାକୋଜ ଓ ଫଳ ମାଛିର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ୧ ଘଣ୍ଠା ଧରି ଗରମ ଜଳ (୪୮ ସେ) ରେ ବୁଢ଼ାଇବା । ଫଳ ତୋଳା ପରେ ଗଛ ଉପରୁ ୩୦-୪୦ ସେମି ତଳକୁ ପରିଷାର କରି କାଟିଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ଫଳ ଆସିବାର ସମ୍ଭାବନା ବଢ଼ିଥାଏ । ତାଳ କଟା ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଗହଳିଆ ତାଳକୁ କାଟି ସେଥିରେ କପର ଅକ୍ଷିକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ଗ୍ରାମ/ଲିଟର ସିଞ୍ଚନ କରିବା ।

ଅଗଣ୍ଠ-ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ

ନୂଆ ବିଗିରାର ଗଛ ମୂଳ ସଫା ରଖନ୍ତୁ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ଖତ, ସାର ଦିଅନ୍ତୁ । ବିତୁଥିବା ଆମ ବିଗିରାରେ ଗଛ ମୂଳକୁ ଘାସ ଦାଉରୁ ସଫା ରଖନ୍ତୁ, ଖାଦ୍ୟ ସାର ପରିଚାଳନା କରିବା ସହିତ ପ୍ରୁତି ଲିଟର ପାଣିରେ ଲାଣ୍ଡୋକ୍ଲାର୍କ ଏମିଲି/ଲିଟର କିମ୍ବା ପ୍ରୋଫେନୋପ୍ସ ଏମିଲି/ଲିଟର ମିଶାଇ ପତ୍ର କରିଥାଏ ।

ପ୍ଲାକ୍‌ବୁଚାଜଳକୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନୁମୋଦିତ ଉପାୟରେ ଗଛ ପରିଷାମର ଅଧାରେ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଫଳ ଆସିବାର ସମ୍ଭାବନା ବଢ଼ିଥାଏ । ମୁତ୍ତ ତାଳକୁ କାଟନ୍ତୁ ଏବଂ ବୋତେକୁ ଅଠାକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମାଙ୍କୋଜେବ କିମ୍ବା ଜିନାର୍ ୨ ଗ୍ରାମ ପ୍ରୁତି ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପତ୍ର ସିଞ୍ଚନ କରି ପାରିବେ ।

ଅକ୍ଷେତ୍ର-ନତେମ୍ବର ମାସ

ନୂଆ ବିଗିରାର ଅନାବଶ୍ୟକ ଗଛ ତାଳକୁ କାଟି ଦିଅନ୍ତୁ । ବଢ଼ିତ ବିଗିରାର ନିମ୍ନ କାଟ ନାଶକ ୫ ମିଲି ପ୍ରୁତି ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କଲେ କାଟ ଦାଉରୁ ରଖା ମିଳେ । ଜଳସେଚନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତୁ । ଲିଟର ପିଛା ୨୦ ଗ୍ରାମ ଝାର୍ ସିଞ୍ଚନ କଲେ ପତ୍ର ଉପରେ ପ୍ରତୁଥିବା କଳା କବକ ଦାଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଛେ ।

ଆମ ବିଗିରାକୁ ତଥା ଗଛ ମୂଳକୁ ହଳକରି ସଫା ରଖନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ମୁହଁର୍ଜରେ ଆସୁଥିବା ଆମ ତାଆଣୀ ଓ ବିତିନ୍ଦ୍ର ପୋକର ଶୁକ୍ର ଏବଂ ଅଣ୍ଟା ବାହାରକୁ ବାହାରି କ୍ଷତିଗୁଣ୍ଠ ହେବେ ।

ଡିସେମ୍ବର-ଜାନୁଆରୀ ମାସ

ନୂଆ ବିଗିରାର ଗଛ ମୂଳକୁ ଘାସ ବା ପଲିଥିନ୍ ଦ୍ୱାରା ଅବରଣ ଦିଅନ୍ତୁ । ଗୋଟିଏ ସପ୍ରାତ ବ୍ୟବଧାନରେ ଅର୍କେକ ପରିମାଣରେ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଫଳକ୍ଷିତ ବିଗିରାରେ ମୁକୁଳଫଳ ତଥା ପ୍ରତୁପିମ୍ ରୋଗର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ପ୍ରୁତି ଲିଟର ପାଣିରେ ଲାଣ୍ଡୋକ୍ଲାର୍କ ଏମିଲି ୧୭.୮ ଏସ.୧୯. ୦.୪ ମିଲି ଏବଂ ସାରମାନରେ ୮୦ ଗ୍ରାମ ପ୍ରୁତି ଲିଟର ପାଣି ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ୨ ଗ୍ରାମ ଅଣ୍ଟାରୀ ନିମ୍ନଶକ୍ତି ମିଶାଇ କିମ୍ବା ଏମିଲି ୧୮ ଗ୍ରାମ ପ୍ରୁତି ଲିଟର ପାଣି ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଗଛର ପାଣିରେ

ଗୋଟିଏ ଆୟରହରେ କାର୍ତ୍ତକ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ବିଧି							
ଅବଧି	ଜେବସାର	ଯବକ୍ଷାରଜାନ	ଫ୍ରେଶ୍‌ପରସ୍ପର	ପରାସ	ସୁରିଆ	ଏମ୍‌ଓପି	ଡିଏପି
୧ ବର୍ଷ	୨୦ କିଗ୍ରା	୮୦ ଗ୍ରା	୪୦ ଗ୍ରା	୮୦ଗ୍ରା	୧୩୦ ଗ୍ରା	୧୩୦ ଗ୍ରା	୧୦୦ ଗ୍ରା
୨ ବର୍ଷ	୨୦ କିଗ୍ରା	୧୨୦ ଗ୍ରା	୮୦ ଗ୍ରା	୧୨୦ଗ୍ରା	୨୮୦ଗ୍ରା	୨୮୦ ଗ୍ରା	୧୨୪ ଗ୍ରା
୩ ବର୍ଷ	୩୦ କିଗ୍ରା	୨୪୦ ଗ୍ରା	୧୨୦ ଗ୍ରା	୨୪୦ଗ୍ରା	୪୦୦ଗ୍ରା	୪୦୦ ଗ୍ରା	୨୨୦ ଗ୍ରା
୪ ବର୍ଷ	୪୦ କିଗ୍ରା	୩୨୦ ଗ୍ରା	୧୨୦ ଗ୍ରା	୩୨୦ଗ୍ରା	୪୮୦ଗ୍ରା	୪୮୦ ଗ୍ରା	୩୮୦ ଗ୍ରା
୫ ବର୍ଷ	୫୦ କିଗ୍ରା	୪୦୦ ଗ୍ରା	୨୦୦ ଗ୍ରା	୨୦୦ଗ୍ରା	୭୦୦ଗ୍ରା	୭୦୦ ଗ୍ରା	୪୪୦ ଗ୍ରା
୬ ବର୍ଷ	୬୦ କିଗ୍ରା	୪୮୦ ଗ୍ରା	୨୪୦ ଗ୍ରା	୪୮୦ଗ୍ରା	୮୮୦ଗ୍ରା	୮୮୦ ଗ୍ରା	୪୯୪ ଗ୍ରା
୭ ବର୍ଷ	୭୦ କିଗ୍ରା	୫୮୦ ଗ୍ରା	୨୮୦ ଗ୍ରା	୫୮୦ଗ୍ରା	୧୦୦୦ଗ୍ରା	୧୦୦୦ ଗ୍ରା	୫୦୦ ଗ୍ରା
୮ ବର୍ଷ	୮୦ କିଗ୍ରା	୬୮୦ ଗ୍ରା	୩୨୦ ଗ୍ରା	୬୮୦ଗ୍ରା	୧୨୦୦ଗ୍ରା	୧୨୦୦ ଗ୍ରା	୬୪୦ ଗ୍ରା
୯ ବର୍ଷ	୯୦ କିଗ୍ରା	୭୮୦ ଗ୍ରା	୪୬୦ ଗ୍ରା	୭୮୦ଗ୍ରା	୧୪୦୦ଗ୍ରା	୧୪୦୦ ଗ୍ରା	୭୪୦ ଗ୍ରା
୧୦ ବର୍ଷ	୧୦୦ କିଗ୍ରା	୮୮୦ ଗ୍ରା	୫୨୦ ଗ୍ରା	୮୮୦ଗ୍ରା	୧୬୦୦ଗ୍ରା	୧୬୦୦ ଗ୍ରା	୮୪୦ ଗ୍ରା

ଗଛ ଗଛର ପରିଚାଳନା

ଗଛ ସଠିକ୍ ଖାଦ୍ୟ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ପାଇଲେ ତା'ର ବୃଦ୍ଧିରେ ଓ ଅମଳରେ ଉନ୍ନତି ଘଟିଥାଏ, ତେଣୁ ବରିଚାରେ ଗଛ ଲଗାଇବା ପ୍ରଶାଲା (ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ଓ ଗଛକୁ ଗଛ ବ୍ୟବଧାନ) ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ। ଭୂମିରୁ ୧ ମିଟର ପଯ୍ୟେ ଗଛ ବିନା ଶାଖାରେ ସିଧାଭାବେ ବଢ଼ିବା ଉଚିତ। ଶାଖାଗୁଡ଼ିକୁ ଡିସେମ୍ବର-ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ (୩୫-୮୦ ସେ.ମି.) କାଟି, ମାତ୍ର ୩-୪ ଟି ଶାଖାକୁ ଉନ୍ନତିନ୍ତରୁ ଦିଗରେ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ଦେଲେ ଗଛ ସୁପୁର୍ବାବେ ବଢ଼ିପାରେ। ଠିକ୍ ସେହିପରି ଜୁନ-ଜୁଲାଇ ମାସ ବେଳକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କିଛି ଅଗ୍ର ତାଳ କାଟିବାବା ଉଚିତ। ଫଳଟଙ୍କ ଗଛଟି ଠିକ୍ ହୋଇବାରେ କାଟିବାବା ଉଚିତ।

ବୋର୍ଡକୁ ଥିବା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ଉପଯୋଗ

କପର ସଲଫେର୍ ୧ କିଗ୍ରା, ୪ଲି ପାଣିରେ ରାତିସାରା ଭିଜାନ୍ତୁ। ଅନ୍ୟଏକ ପାତ୍ରରେ ୧ କିଗ୍ରା ଚାନ୍ଦକୁ ୪ଲି ପାଣିରେ ଗୋଲାନ୍ତୁ। ଉଭୟ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ମିଶ୍ରଣ କରି ଗଛରୁ ମୂଳରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଗଣ୍ଡିରେ ଏବଂ କଟା ଯାଇଥିବା ତାଳର ଅଗ୍ରଭାଗରେ ଲଗାଇଲେ ଗଣ୍ଡି ରୋଗ ଓ ପୋକ ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଥାଏ।

ଫଳମାଛି ଯତା

ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ଫଳମାଛି ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ଜନ୍ମାକୁ ଆୟ ପାକଳ ହେବାର ୪୫ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣିକ୍ ଜାରରେ ଦେବ୍ତା ମିଟର ଉଚତାରେ ଗଛରେ ବାନ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ।

ଆୟ ପଚାଇବା

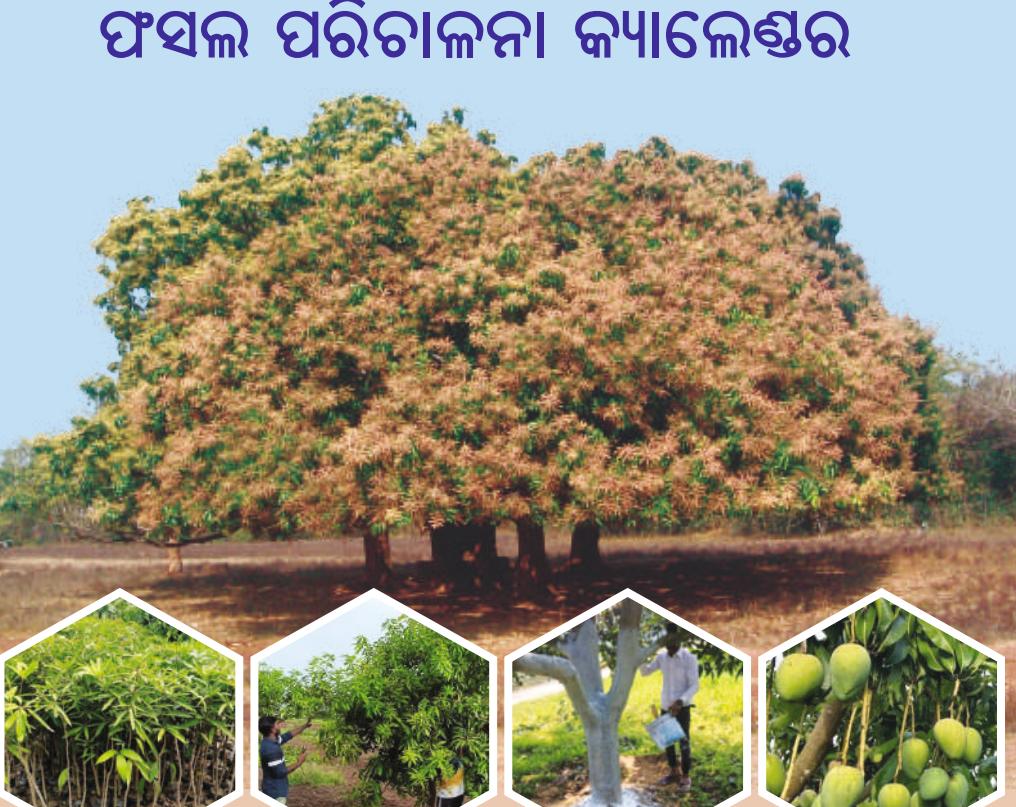
ଜଥାଇଲୁ ଆୟ ପଚାଇବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ହରମୋନ୍। ରାତାମାନେ ଫଳ ପଚାଇବା ପାଇଁ ପାଞ୍ଚମାତ୍ରମିଟର ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଆବଶ କୋଠରାରେ ୭-୮ କିଣ୍ଟାଳ ଆୟରଖୁ ଗୋଟିଏ ୪ଲିଟର ପ୍ଲୁଷ୍ଟିକ୍ ଟବରେ ୧୦ ମିଲି ଜଥାଇଲୁ ସଥ ୭ ଗ୍ରା କଷ୍ଟିକ୍ ସୋଡ଼ା ମିଶାଇ ୧୭-୧୦ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟେ ରଖନ୍ତୁ। ତା'ପରେ ସେଥିରୁ ଆୟକୁ ବାହାରକରି ୭-୮ ଦିନ ଘର ରିତରେ ରଖିଲେ ଆୟ ପାଚିବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ଯାହାର ବଜାର ଚାହିଦା ଖୁବ୍ ଅଧିକ।

Sponsored by: MIDH Project

Printed at: Ankita Graphics, Bhubaneswar, Cell: 9437077337

OUAT Publication
No. 2024100330

ବିଷୟବସ୍ତୁ:

ରବି ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର
ଶୈତ୍ର ପରିଚାଳକ

ସଂପାଦନା:

ଡଃ. ସୁଜିତ୍ କୁମାର ନାଥ
ବରିଷ୍ଟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଞ୍ଜାମ-୨, ବ୍ରହ୍ମପୁର
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ